

Areal

Etter fullendt R2 sitter man gjerne igjen med følgende ide:

INTEGRASJON ER DET MOTSATTE AV DERIVASJON

som de fleste i sitt stille sinn oversetter til:

INTEGRASJON = ANTIDERIVASJON

Den første av disse er i bunn og grunn riktig, men ikke den andre. Det som er riktig å si, er at man i mange tilfeller kan antiderivere for å finne integralet.

- 1 Finn arealet avgrenset av $y = x^3$, $y = 0$ og $x = 1$.

I mange situasjoner er det enten umulig eller urealistisk å antiderivere for å finne integralet. Funksjonen e^{-x^2} har ingen antiderivert som lar seg skrive ned på en pen måte, og andre funksjoner har så kompliserte antideriverte at det ikke er vits i å prøve en gang:

$$\int \frac{\log(\cos(x))}{\sin(2x)} dx =$$

$$-\left(\left(\log(\cos(x)) \left(2 \operatorname{Li}_2\left(\frac{1}{2} \left(1 - \tan\left(\frac{x}{2}\right) \right) \right) - 2 \operatorname{Li}_2\left(\frac{1}{2} \left((1+i) - (1-i) \tan\left(\frac{x}{2}\right) \right) \right) + \right. \right.$$

$$2 \operatorname{Li}_2\left(-\tan\left(\frac{x}{2}\right)\right) - 2 \operatorname{Li}_2\left(-i \tan\left(\frac{x}{2}\right)\right) - 2 \operatorname{Li}_2\left(i \tan\left(\frac{x}{2}\right)\right) + 2 \operatorname{Li}_2\left(\tan\left(\frac{x}{2}\right)\right) -$$

$$2 \operatorname{Li}_2\left(\left(-\frac{1}{2} - \frac{i}{2}\right) \left(\tan\left(\frac{x}{2}\right) + i \right) \right) + 2 \operatorname{Li}_2\left(\frac{1}{2} \left(\tan\left(\frac{x}{2}\right) + 1 \right) \right) -$$

$$2 \operatorname{Li}_2\left(\frac{1}{2} \left((1-i) \tan\left(\frac{x}{2}\right) + (1+i) \right) \right) - 2 \operatorname{Li}_2\left(\frac{1}{2} \left((1+i) \tan\left(\frac{x}{2}\right) + (1-i) \right) \right) +$$

$$\log^2\left(1 - \tan\left(\frac{x}{2}\right)\right) + \log^2\left(\tan\left(\frac{x}{2}\right) + 1\right) +$$

$$\log\left(\tan\left(\frac{x}{2}\right) - i\right) \log\left(\tan^2\left(\frac{x}{2}\right) - 1\right) + \log\left(\tan\left(\frac{x}{2}\right) + i\right) \log\left(\tan^2\left(\frac{x}{2}\right) - 1\right) +$$

$$4 \log\left(\tan\left(\frac{x}{2}\right) + 1\right) \log\left(1 - \tan\left(\frac{x}{2}\right)\right) - \log(4) \log\left(1 - \tan\left(\frac{x}{2}\right)\right) -$$

$$2 \log\left(1 - i \tan\left(\frac{x}{2}\right)\right) \log\left(\tan\left(\frac{x}{2}\right)\right) - 2 \log\left(1 + i \tan\left(\frac{x}{2}\right)\right) \log\left(\tan\left(\frac{x}{2}\right)\right) -$$

$$2 \log\left(\left(-\frac{1}{2} - \frac{i}{2}\right) \left(\tan\left(\frac{x}{2}\right) - 1 \right) \right) \log\left(\tan\left(\frac{x}{2}\right) - i\right) -$$

$$2 \log\left(\left(-\frac{1}{2} + \frac{i}{2}\right) \left(\tan\left(\frac{x}{2}\right) - 1 \right) \right) \log\left(\tan\left(\frac{x}{2}\right) + i\right) -$$

$$2 \log\left(\tan\left(\frac{x}{2}\right) - i\right) \log\left(\left(\frac{1}{2} - \frac{i}{2}\right) \left(\tan\left(\frac{x}{2}\right) + 1 \right) \right) -$$

$$2 \log\left(\tan\left(\frac{x}{2}\right) + i\right) \log\left(\left(\frac{1}{2} + \frac{i}{2}\right) \left(\tan\left(\frac{x}{2}\right) + 1 \right) \right) -$$

$$\log(4) \log\left(\tan\left(\frac{x}{2}\right) + 1\right) + \log\left(\tan^2\left(\frac{x}{2}\right) - 1\right) \log\left(\cos^2\left(\frac{x}{2}\right)\right) -$$

$$2 \log\left(\tan\left(\frac{x}{2}\right)\right) \log\left(\cos^2\left(\frac{x}{2}\right)\right) + \log\left(\cos^2\left(\frac{x}{2}\right)\right) \log\left(\cos(x) \sec^2\left(\frac{x}{2}\right)\right) +$$

$$\log\left(\tan\left(\frac{x}{2}\right) - i\right) \log\left(\cos(x) \sec^2\left(\frac{x}{2}\right)\right) +$$

$$\log\left(\tan\left(\frac{x}{2}\right) + i\right) \log\left(\cos(x) \sec^2\left(\frac{x}{2}\right)\right) \Big) \Big/$$

$$\left(4 \left(\log\left(1 - \tan\left(\frac{x}{2}\right)\right) + \log\left(\tan\left(\frac{x}{2}\right) + 1\right) + \log\left(\cos^2\left(\frac{x}{2}\right)\right) \right) \right) + \text{constant}$$

Men det viktigste å skjønne når vi skal forstå integrasjon, er hva en riemannsum er. Disse brukes egentlig til å definere integralet, men kan også brukes til å finne en tilnærming til arealet under grafen.

2 Finn

$$\int_0^1 e^{-x^2} dx$$

Viggo Brun skal ha sagt:

Derivasjon er et håndverk, integrasjon er en kunst!

Det han mente å si, var nok at derivasjon er ganske lett (det er bare å bruke noen regneregler), mens integrasjon kan være ganske vanskelig. Et tilforlatelig funksjonsuttrykk kan være enten lett, umulig, vanskelig, eller håpløst å antiderivere, og det kan være vanskelig å avgjøre hvilken av disse som er tilfelle. Man kan bruke et liv på å trene på antiderivasjon.

3 Regn ut integralene

$$(i) \int_0^{\frac{\pi}{2}} \sqrt{1 + \cos x} dx \qquad (ii) \int \frac{\sin(x)}{1 + \cos(x)} dx.$$

(Hint: $\cos(2\theta) = 2 \cos^2 \theta - 1 = 1 - 2 \sin^2 \theta$.)